

Stigmatizovaná Anna Bohuslava Tomanová

Dne 29. března uplynulo 55 let od smrti české stigmatizované ženy Anny Bohuslavy Tomanové, členky III. řádu sv. Dominika. Narodila se 8. 11. 1907 v Pastvinách, farnost Klášterec nad Orlicí v Orlických horách, z rodičů Bernarda a Anny Tomanových. Ve čtyřech letech při požáru sousedního stavení utrpěla úraz a postupně ochrnula. Díky kněžím z Klášterce a okolí se jí dostalo náboženské výchovy. Postupně své utrpení spojovala s Kristovou kalvárskou Obětí, až dne 9. června 1944 při primiční mši svaté svého bratra Bernarda obdržela stigmata na rukou, na nohou, v boku a na hlavě. Stigmata pravidelně krvácela, zejména když Anička v pátek prožívala v extázi Kristovo utrpení. Pán si podle četných svědků Andulčina života vybral tuto trpitelku, aby nám prokazoval své milosrdenství a aby nás jejím příkladem povzbuzoval v křesťanské dokonalosti.

Pán Ježíš říká: „Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích“ (srov. Mt 5,14-16). Anička Tomanová takovým světlem bezesporu je. Zářívá nám příkladem svých hrdinných ctností, potvrzených i mimořádným udělením stigmat. Andulka mnoho milovala, proto se nelekala bolestných obětí.

Stigmata jsou známky Kristova utrpení, které četní světcí v extázi obdrželi na rukou, na nohou, v boku a na hlavě a které jsou provázeny prudkou bolestí, připomínající utrpení Pána Ježíše. Prvním známým stigmatizovaným byl sv. František z Assisi a od té doby Církev zná na tři sta stigmatizovaných. Ze všech zkoumání se zdá, že stigmata dostávají pouze osoby v extázi a že jsou předcházena a provázena ostrým tělesným a duševním utrpením, které ty osoby připodobňuje ukřižovanému Ježíši.

Tradiční učení o stigmatěch uvádí, že pravá stigmata se objevují u svatých osob v místech ran Kristových, že se nedají léčit ani nehnisají, ačkoliv to bývají otevřené rány a léta vystavené na vzduchu. Příležitostně se náhle a dokonale zahojí, přičemž zjizvená tkáň je stejně pružná a pevná jako okolní kůže. Stigmata pravidelně krvácejí o některých svátcích Pána Ježíše nebo Panny Marie nebo v pátek a dotýčný si ani nemusí být vědom, že se právě slaví určitý svátek.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat skutečnosti, že stigmata se vyskytují pouze u osob, které mají ctnosti v hrdinném stupni, zejména lásku ke Kříži.

Stigmatici vstupují do hlubin tajemství Kristovy výkupné Oběti. Důvodem, proč si náš Spasitel volí některé obětující se duše a připodobňuje je svému Ukřižování, je právě to, aby našim lhotejným myslím a srdcím připomněl své bolestné utrpení.

O stigmatěch jako mystických tělesných ranách sv. Terezie z Avily říká, že vyvolávají ostrou bolest, doprovázenou rozkošným duchovním zraněním, a sv. Jan od Kříže dodává, že mohou pocházet pouze od Boha. Stigmat se dostává jen osobám, které vynikají v pokoře, poslušnosti a lásce.

Stigmata nejsou přirozeným výsledkem nadpřirozeného soucitu s Ukřižovaným ani produktem sugesce nebo autosugesce nebo představitosti. Kdo prožíval Kristovo utrpení více než Panna Maria, sv. Jan a sv. Maří Magdaléna? A přece nikdo z nich nebyl stigmatizován. Teologové si také všímají, že většina stigmatizovaných obdržela stigmata, aniž by je očekávala nebo chtěla.

Anička Tomanová podle četných svědectví měla všechny příznaky a průvodní jevy pravé stigmatizace. Dokonce podle očitého svědka v pátek v extázi prožívala Kristovo bičování a na

zádech se jí objevily krvavé rány po bičování.

Také vynikala v pokoře, poslušnosti a lásce k Ukřižovanému i k bližním. Sama sebe nepovažovala za nic a s oblibou se nazývala chudobkou Ježíšovou. Vysvětlovala, že chudobka je tak nenápadná a bezvýznamná, že se po ní šlape. Andulčina poslušnost byla dojemná. Když jí duchovní vůdce zakázal, aby jí předčítali životopisy svatých, aby je nenapodobovala, horlivě takovou četbu odmítala.

A její láska k Pánu Ježíši byla naprosto jedinečná. Eucharistického Spasitele nazývala Bílým Králem, a dokud mohla, prodlévala před svatostánkem. Také měla zvláštní úctu ke kněžím a někdy místo kněze viděla samotného Krista. Vnímala kněžské požehnání, i když žehnajícího neviděla. Když ji navštívil někdo se svěcením, rozlišila, zda se jedná o biskupa, kněze nebo jáhna, přestože dotyčného neznala a on byl v civilním oděvu. Mezi její charismata patřilo i rozeznávání posvěcených předmětů.

Andulčina láska k Bohu se projevovala také tím, že své přirozené i mystické utrpení obětovala především za kněze a za svatost jejich života, zvláště v době, kdy mnozí kolaborovali s komunismem v tzv. Mírovém hnutí katolického duchovenstva. Dále se obětovala za svobodu Církve a právě potlačovaných řeholí. Ležel jí na srdci i osud národa a aby lidé neznesvěcovali neděli prací.

Její láska k bližnímu se projevovala hlavně tak, že trpělivě přijímala četné návštěvy a pro každého měla dobré a povzbuzující slovo. Když se dozvěděla o vážné nemoci druhých, mnohdy prosila Pána, aby mohla trpět místo nich, a bývala vyslyšena.

Na úmysly svých bližních se za bezesných nocí modlila mnoho růženců. To mimo jiné dokazuje její oddanost Panně Marii.

O hrdinných ctnostech Anny Bohuslavy Tomanové svědčí i věhlasný pražský kanovník Antonín Stříž, který byl posledním duchovním vůdcem Anny Bohuslavy Tomanové až do její smrti dne 29. března 1957. Ve své pohřební řeči vyzdvihl její pokoru, hrdinnou trpělivost, hluboce křesťanské smýšlení, láskyplné spojení s Kristem, něžnou oddanost Matce Boží, pohotovost k obětem za bližní.

Bůh za života i po smrti Annu Bohuslavu Tomanovou vyznamenával zázraky na její přímlovu a i dnes dochází k podivuhodným vyslyšením. K jejímu hrobu v Klášterci nad Orlicí přicházejí věřící, aby ji prosili o přímlovu.

P. Filip M. Ant. Stajner